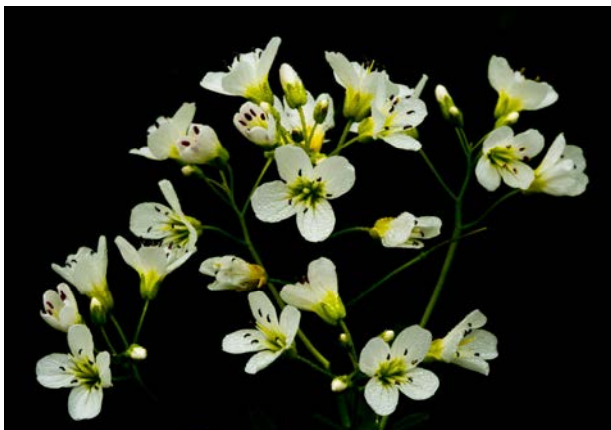

Prijs € 0,90

Waardzegger

In dit nummer o.a.:

- Ledenvergadering
- Vrijwilligersdag
14 maart
- Prikbord
- Agenda
- En andere leuke
dingen

Lente 2015

Colofon

Waardzegger, een uitgave van
Hoekschevaards Landschap (HWL)
Vereniging voor behoud en ontwikkeling
van natuur en landschap in de Hoeksche
Waard, opgericht in 1973.
Verschijning: ieder kwartaal
ISSN 1389-7454
Oplage: 1875

Lidmaatschap € 20,00 per jaar
IBAN-nr: NL48 INGB 0002 9980 08
Materiaal uit deze uitgave mag alleen
voor niet commercieel gebruik
aangewend worden met bronvermelding

Ledenadministratie HWL

postbus 1080
3260 AB Oud-Beijerland
ledenadministratie@hwl.nl

Natuurbezoekerscentrum Klein Profijt

Zalmpad 11, 3261 MD Oud-Beijerland
telefoon: 0186 621 888
Beheerder: Merijn van den Hoogenhoff
kantoor@hwl.nl
Openingstijden:
Dinsdag t/m Vrijdag 10.00 tot 17.00 uur
Zaterdag en Zondag 12.00 tot 17.00 uur

Nationaal Landschap Centrum

Veerweg 1c, 3281 LX Numansdorp
Telefoon: 0186 653 512
Beheerder: Cees Mesker 06 1296 6131
kantoor@hwl.nl
Openingstijden:
Dinsdag t/m Zondag 12.00 tot 17.00 uur

HWL bezoekerscentra op internet:

www.hwl.nl

Dagelijks Bestuur

Els van Veen (voorzitter) 078 618 0691
Bob Wiggers 0186 616362
(secretaris)
Guus van der Pal 0186 573 705
(penningmeester)

IN DIT NUMMER:

- Van de redactie en het bestuur
- Oproep ledenvergadering
- Iemand nog een idee?
- Bomen over molens
- Een bijzondere gebeurtenis
- Lezing over molens
- Natuurherstel Haringvliet
- Rhooosveer is gestopt
- Klein Profijt TOP locatie
- Hulp bij zoogdierensprekbeurt
- "Gewone" huismussen
- Symposium Deltawater
- Waardering Victor Koenhein
- Excursies en lezingen
- Prikbord / oproep

Foto's voorpagina: Lammeren door Ger Kort-
bach en Bittere veldkers door Wilma Kapoen

Redactie:

Aad Bruijnzeel
Hanny Willemstein
Ineke Moll
Jan Plaisier
Joop Dijkshoorn

redactie@hwl.nl

Kopij Kwartaal nummers

inleveren vóór 1 februari,
1 mei,
1 augustus,
1 november .

Aanleveren kopij

Als aparte bijlage ('attachment') bij een
e-mail. Uitsluitend in MS-Word naar:
redactie@hwl.nl

VAN DE REDACTIE

“Der Winter ist vergangen” en ik moet zeggen, het viel me alles mee!

We konden nog lang genieten van redelijke temperaturen en dat beetje sneeuw? Ach, daar had men in New York (?) meer last van. Het kan dus altijd erger nietwaar!

Voorlopig is het weer tijd voor het lente nummer hoewel de schrijvers blijkbaar last hadden van lentemoetheid. Het is dus, zoals altijd, een afwisseling van stijlen en onderwerpen maar minder pagina's dan dat u van ons gewend bent.

Van de communicatiejongens moest ik vooral meedelen dat HWL ook op Twitter en Facebook zit. Meer info heb ik niet ontvangen. Vraag me toch al niet hoe of wat, want mijn smartphone is smarter dan ik en communiceren doe ik met een brief, e-mail en gewoon praten. Dat kan ik iedereen echt aanraden!

Nou gaat de communicatie zowiezo niet altijd goed, omdat de redactie zich strak aan de verschijningsdata probeert te houden! Daarom verschijnt dit nummer een weekje vroeger vanwege de ledenvergadering. Van een afwijkende datum maakt de redactie natuurlijk geen gewoonte. Zelfs niet als de verkeerde sluitingsdatum in de Waardzegger staat. Hoe die er fout ingekomen is!? De raadselen zijn de wereld nog niet uit maar als we gaan sjoemelen, wordt het een rommeltje en, ook niet onbelangrijk, komt ons vakantie schema in de war!

In dit geval waren “ze” vergeten de data van de vrijwilligersdag (**zaterdag 14 maart**) en de ledenvergadering (**dinsdagavond 21 april**) op tijd door te geven. Hopelijk kunt u nog op die data, want men verwacht een hoge opkomst. De uitnodiging voor de

ledenvergadering vindt u op blz. 6

Let in de toekomst vooral ook op de agenda op de site van HWL. Daar staan de evenementen vaak completer vermeld dan in uw Waardzegger. Wij lopen toch wat achter de feiten aan omdat we maar eens per kwartaal verschijnen.

Ik zou het graag anders zien maar zo werkt het nu eenmaal bij een grote vereniging als de onze. Toch roep ik, bij deze, de verschillende groepen op om als er een datum van iets bekend is, om die te melden. Is dat na de verschijningsdatum van de Waardzegger, dan komt uw evenement in de agenda.

Bij de foto van de Zalmzwam op de voorpagina van het winternummer stond dat hij gemaakt was door een onbekende fotograaf. Voor mij was dat ook zo maar ik vond de foto, als aankondiging voor de foto presentatie, zo mooi (winters) dat deze een voorpagina verdiende. **Kees van de Berg**, die de foto maakte, moet ik bij deze dus mijn verontschuldiging aanbieden. Het blijft een mooie foto, Kees!

De foto van Wilma op de voorpagina krijgt van mij wat Wikipedia mee want waarom bitter? De [Latijnse](#) naam van bittere veldkers is **Cardamine amara**. Amara betekent ‘bitter’. Cardamine komt van cardis wat ‘hart’ betekent en damao wat Grieks is voor ‘verzachtend’. In de oudheid werd bittere veldkers al gebruikt als middel om de pijn van het hart te verzachten. Mocht iemand dus Valentijnsdag slecht doorgekomen zijn!? De veldkers bloeit in de lente.

Joop

VAN HET BESTUUR

Bob Wiggers
secretaris

In december zijn de jaarlijkse vrijwilligersspelden uitgereikt. Clubs en organisaties konden hiervoor kandidaten voordragen bij de gemeenten.

Dat is een mooie uiting van waardering voor bijzondere vrijwilligers. Het is hen van harte gegund, zeker ook door de "gewone" vrijwilligers.

Op 14 maart hebben wij als bestuur weer een vrijwilligersdag georganiseerd om onze waardering voor al het werk dat gedaan wordt te laten blijken.

Want eerlijk is eerlijk, naast mensen die zich bovengemiddeld inspinnen zijn er ook heel veel meer mensen, die een deel van hun vrije tijd besteden aan –althans voor HWL- het beschermen en in standhouden van de natuur in de Hoeksche Waard.

Onder de containersmoes "bezuinigingen" zien we echter al enige jaren financiële ondersteuning van vrijwilligerswerk door subsidies afnemen. Op zich is dat geen ramp en dwingt de organisaties tot creativiteit om toch hun doelstellingen te bereiken.

Bovendien is minder regulering en bureaucratie door een terugtrekkende overheid ook geen kwade zaak.

Maar, als de overheid of andere instanties zich zodanig gaan terugtrekken dat de vrijwilligers het gevoel krijgen dat zij voor die overheid om niet allerlei werk doen, gaat het wringen.

Als die overheid zich dan ook nog eens gaat opsluiten in zijn eigen bureaucratische ivoren toren, moeten de alarmbellen klinken.

Voorbeeldje? Welaan, HWL organiseert al enkele jaren een jeugd & natuurdag samen met scoutinggroepen van de HW. Daarvoor moet een vergunning aangevraagd worden. Geen probleem. Nou ja, het zijn wel 24 bladzijden met vragen met daarbij allerlei bijlagen als tekeningen op schaal etcetera. Avondje werk voor de aanvrager, maar vooruit voor het goede doel. Onder die bijlagen zitten dan ook eens een ontruimingsplan van het pand, een horecaverunning en nog meer. Overigens zijn dat plan en die horecaverunning door diezelfde gemeente al jaren geleden vergund, verleend en goedgekeurd. Toch maar weer alles bij elkaar harken, uitprinten (via het internet-programma lukt het niet, overheid en ict!), postzegels erop en opsturen.

Vergunning wordt verleend, halleluja.

Ho, ho, wel een rekening voor ontheffing horecaverunning. Ondanks het feit dat je volgens die vergunning in je bezoekerscentrum overdag zwak alcoholische drank mag schenken. Ja, maar 2 jaar geleden is het vergunningenbeleid veranderd voor verenigingen, sportclubs en dergelijke om alcoholgebruik bij sporters te verminderen. Gevolg: het bezoekerscentrum van HWL mag wel 's avonds wanneer het gesloten is, maar niet tijdens de openingsuren een biertje verkopen. Daar is ontheffing voor nodig. Kassa (voor de gemeente)! Kafka zou het kunnen bedenken.

Na protest en briefwisselingen is – het moet gezegd – alles teruggedraaid, maar je bent er wel even mee bezig.

Ander voorbeeld: een commerciële vereniging wil zijn terrein laten inventariseren om een "groen certificaat" te krijgen en vraagt daarvoor HWL. Wanneer de gespreksman van HWL vraagt wat de club er tegenover wil stellen, wordt zeer genuanceerd gekeken en moet eerst met de penningmeester overlegd worden. Op tafel liggen wel dikke rapporten van bureaus van eerdere inventarisaties. "Vindt HWL het dan niet fijn dat ze op ons gebied mogen inventariseren?". HWL bestaat bij de gratie van zijn vrijwilligers, zij zijn de kurk waarop we drijven. Met enthousiasme en liefde zet men zich in voor de bescherming en restauratie van natuur en landschap van de HW. Al dat

werk wordt meestal om niet gedaan.

Er wordt geïnventariseerd, geteld en in kaart gebracht; er wordt geknot, er worden uilenkasten geplaatst, mee gedacht in allerlei gremia {een college of orgaan van (meestal verkozen) vertegenwoordigers} en adviezen gegeven en desnoods gerechtelijke stappen ondernomen en nog meer.

Allemaal om de Hoeksche Waard mooi te houden en de natuur te beschermen en te herstellen. Dat zijn de uitgangspunten van onze statuten.

Dat doen we om niet. Gratis dus, voor het goede doel.

De vrijwilligers van HWL vormen tezamen een geweldig potentieel van kennis en kunde.

Maar als overheden, organisaties of bedrijven om commerciële redenen een beroep gaan doen op de expertise van HWL vrijwilligers – immers veel goedkoper dan chique adviesbureaus – dan is het meer dan redelijk dat daar dan ook een vergoeding voor wordt gevraagd. Dat kan in geld, maar ook in natura bijvoorbeeld een IJsvogelwand of natuurspeelplaats.

Dit is een van de conclusies van een "thematische" bestuursvergadering van HWL.

Tijd is geld en dat geldt ook voor vrijwilligers.

ALGEMENE LEDENVERGADERING 2015

op dinsdag 21 april 2015

Het bestuur nodigt u van harte uit tot het bijwonen van de 32^e Algemene Ledenvergadering van de vereniging Hoekschewaards Landschap op 21 april 2015 om 20:00 uur in NBC Klein Profijt, Zalm-pad 11 te Oud-Beijerland

A G E N D A

1. Opening
2. Verslag van de 31^e Algemene Ledenvergadering d.d. 29 maart 2014
3. Ingekomen/ uitgaande stukken
4. Jaarverslag 2014
5. Financieel verslag 2014
6. Verslag kascontrolecommissie
7. Begroting 2015 en vaststelling contributie 2016
8. Aftreden en verkiezing bestuursleden
9. Rondvraag
10. Sluiting

Voor de volgende bestuursleden loopt de zittingsperiode af: de heren F. Scherbeijn en D. Bussing.

De heer Bussing treedt af als bestuurslid. De heer Scherbeijn stelt zich herkiesbaar. De volgende persoon wordt voorgedragen als nieuw bestuurslid: mevrouw G. Cagé.

In het bestuur is nog één vacature.

In overeenstemming met artikel 8 van de statuten wijst het bestuur de leden op de mogelijkheid zelf kandidaten voor het bestuur voor te dragen.

Het verslag van de 31e Algemene Ledenvergadering 2014 kunt u bij de secretaris aanvragen.

Het financiële verslag (de exploitatierekening 2014, begroting 2015 en de balans per 31 december 2014) met een korte toelichting op de cijfers, kunt u eveneens bij de secretaris aanvragen.

HEEFT IEMAND NOG EEN IDEE?

de planners van HWL werkgroep excursies

Dit is natuurlijk niet zomaar een vraag maar wel een vraag met een lange geschiedenis. De werkgroep excursies is al héél lang bezig met... inderdaad excursies!

Zo zijn er een aantal tradities die wij in ere willen houden zoals b.v. de oliebollewandeling. De vraag aan de leden is alleen: "waar lopen we volgend jaar?"

Willen we wel ieder jaar diezelfde wandeling maken, net als vorig jaar en het jaar daarvoor?

We hebben een heleboel "vaste" excursies en wandelingen in ons pakket waar we uit kunnen putten maar er moet meer zijn.

Als u zich met een grote groep aanmeldt (vanaf 10 personen) kunnen we direct met u een tocht creëren. Zelfs een fietstocht behoort dan tot de mogelijkheden.

Of het nu gaat om een huwelijksfeest of een uitje met de collega's, wij lopen met u mee!

Daarom vragen we aan de lezers van de Waardzegger: Vertel ons wat je wilt zien, waar je heen zou willen, welk feest je wilt vieren of als er delen van het eiland zijn waar u niet kunt of mag komen maar toch "stiekem" wel een kijkje wilt nemen.

In zo'n geval kan het zijn dat u met een gids van HWL wel "de deur open krijgt" en kunt u misschien daar komen waar u altijd al had willen kijken.

Wat wij dus vragen zijn suggesties en leuke ideeën voor uzelf of anderen die ook de natuur een warm hart toe dragen.

De mogelijkheden zijn eindeloos maar niet onbeperkt.

Suggesties zijn het hele jaar door van harte welkom op ons

e-mailadres: excursies@hwlnl.nl

HWL

Hoekschewaards Landschap
natuurlijk actief sinds 1973

BOMEN OVER MOLENS

Ab Mulder

Toen wij in 1977 vanuit Noord-Holland naar de Hoeksche Waard verhuisden, vonden we deze omgeving aanvankelijk maar saai. Van wat we gewend waren aan veel bomen, bossen, duinen, stranden, landerijen, vergezichten, etc., bleef zo'n beetje alleen het vergezicht over.

In beginsel voor ons dus geen aantrekkelijke "woonbiotoop". Echter, niets is zo veranderlijk als een mens. Je stort je in het verenigingsleven, wordt lid van het HWL, doet een "groencursus", gaat bij de "krasse knarren", etc. etc. Nu, na zo'n 38 jaar, zijn we geheel gewend aan deze omgeving waarbij ook dat "saaie" landschap inmiddels verdwenen is door de groei van mooie bomen waardoor kale vlaktes meer onderbroken worden. We houden nu veel van dit landschap.

Maar is er ook een keerzijde. Daar kwam ik zo'n jaar of 6 geleden langzamerhand achter nadat besloten was om vrijwillig molenaar te worden. Zo'n opleiding duurt 1 ½ tot 2 jaar en het begeerde molenaarsdiploma betekent zoveel dat je geacht wordt om verantwoord met een molen te kunnen draaien (dus niet malen, houtzagen, etc.).

Met mijn diploma mocht ik op een korenmolen gaan draaien. Na een tijdje begon het echter te kriebelen, want alleen draaien is niet waar een molen voor gebouwd is. Deze monumenten die vaak met veel gemeenschapsgeld "maalvaardig" gerestaureerd zijn, moeten "levend" blijven. Dus begon ik met het malen van tarwe. De eerste keer een complete puinhoop maar nu, ruim 2 ½ jaar later, zijn alle kinderziektes wel onderkend, is door schade en schande veel ervaring opgedaan en malen we naar hartenlust

het tarwe "op de wind".

Helaas is dat laatste niet helemaal waar, of liever gezegd: helemaal niet waar. Het malen wordt steeds lastiger. Opgroeiende bomen, welke eerder in dit verhaal nog bejubeld werden, blijken een sluipend

proces te zijn die langzamerhand de functies van (meerdere) molens in de HW verhinderen. Ook gaat de landschappelijke cultuur historische waarde van molens hierdoor voor een deel verloren. Dat we zuinig moeten zijn op onze 12 molens is een open deur. In de afgelopen 10 jaar is bijna de helft van onze molens ingrijpend en volledig draai- en maalvaardig gerestaureerd. Dit met behulp van veel gemeenschapsgeld, inspanning van moleneigenaren, molenaars, vrijwilligers, etc. Het zijn nu stuk voor stuk juweeltjes in de wereld van monumentaal cultuurhistorisch erfgoed. Twee molens in de HW wachten nog op restauratie.

Voor HWL-leden moet de term "biotoop" niet onbekend zijn. Zo is er ook een molenbiotoop (regelgeving) waarin de hoogte van bebouwing en bomen in een straal van 400 meter rond de molen geregeld is. Hier is, zeker m.b.t. bomen, de laatste jaren helaas weinig of geen aandacht aan besteed. Als bomen zo hoog worden dat het malen niet meer gaat, (in één geval is dat al zo en in een aantal andere gevallen zijn we daar echt niet ver vandaan), zal het in de toekomst lastig worden molenaars te vinden. Molens komen dan stil te staan, er is geen wekelijkse controle op het gaande werk, de levende have (boktor, knaagkevers, etc.) krijgt vrij spel en het levend monument is ten dode opgeschreven. Helaas

is dit scenario al vele malen in ons land in de praktijk "bewezen". Een goede biotoop is de peiler waarop de levensvatbaarheid van de molen rust. Lang wachten met maatregelen leidt tot grote en afzichtelijke ingrepen en dat willen we natuurlijk voorkomen.

Mijn pleidooi is dat eigenaren van bomen (particulieren, gemeenten en provincie), boomdeskundigen, boomstichtingen, moleneigenaren en molenaars in gezamenlijk overleg inspanning leveren zodat we: en een groene HW behouden, en dat onze molens op termijn weer een acceptabele molenbiotoop krijgen. Hierdoor blijven zij een levend stuk erfgoed en wordt tevens de landschappelijke waarde ervan behouden of verbeterd. De HW zou een voorbeeld kunnen zijn van hoe je met de molenbiotoop en groenbeheer om kan gaan waarin ook het HWL met al zijn disciplines een belangrijke rol kan spelen.

EEN BIJZONDERE GEBEURTENIS

Henk van Noordwijk
Werkgroep jeugd Oud-Beijerland

Het barst gelukkig van de vrijwilligers bij ons Hoekschewaards Landschap. Zo is het bijvoorbeeld al jarenlang een mooie traditie dat de scholen van ons eiland worden uitgenodigd om met de natuur bezig te zijn.

Dat kan op diverse locaties.

Ook op Klein Profijt.

Graag willen we u deelgenoot maken, van wat er onlangs is gebeurd.

Iets heel bijzonders.

Begin december hoorden we dat een basisschool in Oud-Beijerland, de Tandem, een actie ging houden waarvan de opbrengst zou zijn voor de Werkgroep Jeugd op Klein Profijt. Met dit goede idee waren de

leerlingen zelf gekomen. Of we maar een verlanglijstje wilden maken.

U zult begrijpen dat we daar compleet van ondersteboven raakten.

We worden immers niet echt verwend met cadeautjes.

We wisten best een heleboel dingen op te noemen, die eigenlijk te duur zijn voor onze groep. Een nieuw insectenhotel, materiaal voor onze tentoonstellingen, een paar nieuwe microscopen....

Maar ja, hoeveel zou die actie opleveren? Driehonderd euro? Misschien wel meer zelfs?

Toen we vlak voor kerst even op de school op bezoek waren, vertelde juf Annemieke dat het geweldig goed ging met de actie (tekeningen en werkstukken van de leerlingen verkopen), maar ze mocht niets vertellen over de tussenstand.

We werden natuurlijk steeds nieuwsgieriger. Het grote moment brak aan begin februari. We werden uitgenodigd om op school te komen.

Daar zou dan de cheque worden overhandigd.

Daar stonden we dan, oog in oog met de complete schoolbevolking. Dat is op zichzelf al een hele belevenis.

Maar toen de cheque plechtig werd

“onthuld”, vielen we bijna achterover.

De opbrengst was maar liefst ruim 1613 euro!

U begrijpt nu wel hoe blij we met De Tandem zijn.

Alle leerlingen, leerkrachten en ouders: ongeloflijk hartelijk bedankt.

We houden jullie op de hoogte van de besteding van dit fantastische bedrag.

MOLENS IN ONS HOEKSCHEWAARDS LANDSCHAP

Lezing zondagmiddag 3 mei 2015, 14 uur in het NLC, door:

Jan Bruins, molenaar op diverse molens in en buiten de Hoeksche Waard, Jesse In 't Veld, vaste molenaar op korenmolen "DE LELIE" te Puttershoek. Ab Mulder, vaste molenaar op korenmolen "WINDLUST" te Westmaas.

Drie "jonge" molenaars uit de HW houden een lezing over molens waarbij onder meer de volgende zaken aan bod komen: typen molens, de werking ervan, doelen waarvoor zij ooit gebouwd zijn, de geschiedenis, de historische- en landschappelijke waarde en de vereiste omgeving van molens in onze Hoeksche Waards Landschap.

Tijdens en na de lezing zal er uiteraard ruime gelegenheid zijn tot het stellen van vragen en zal de interactie tussen "veel groen" en wat goed is voor de molens ruim aan bod komen.

13,5 MILJOEN VOOR NATUURHERSTEL HARINGVLIET

Dick Bussing

De Nationale Postcode Loterij heeft 13,5 miljoen euro ter beschikking gesteld voor herstel van de natuur in het gebied van het Haringvliet.

Het bijzondere project Natuurherstel Haringvliet is ontwikkeld door zes organisaties: initiatiefnemer het Wereld Natuur Fonds (WNF), Natuurmonumenten, ARK Natuurontwikkeling, Sportvisserij Nederland, Staatsbosbeheer en Vogelbescherming Nederland. Zij werken nauw samen met de provincie Zuid-Holland en gemeenten in de regio die van het Haringvliet weer een dynamisch gebied willen maken waar de natuur én regionale economie bloeien.

Dankzij de deelnemers aan de Nationale Postcode Loterij kan iedereen straks op het water en aan de oevers genieten van unieke natuur die vrijwel is verdwenen uit de Nederlandse delta.

In 2018 zal Rijkswaterstaat de Haringvliet-sluizen op „een kier” zetten. Aldus komt dan ook de overgangsdynamiek tussen zoet en zout water weer terug. Hierdoor kan het unieke landschap van slikken en schorren met de bijbehorende rietvelden zich herstellen met de daarbij behorende vissen en zoogdieren als bruinvissen en dolfijnen, tevens ook de vogels als lepelaars, sterns en de vis- en zeearenden. Het zogenaamde „kierbesluit” bestaat al langer, maar de inwerkingtreding is telkens uitgesteld. Het ziet er naar uit dat het in 2018 dan toch geëffectueerd gaat worden. Door de donatie van 13,5 miljoen kunnen de samenwerkende organisaties snel daarna aan de slag om natuurgebieden te herstellen. Ook is er een unieke spiekkoepeel gepland van waaruit men dichtbij de vogelkolonies kan bekijken.

reageren? webredactie@hwil.nl

Foto's pagina 13: Marjon Kunst– Gele lis en Jan Plaisier– Sneeuwkllokje.
Hierboven Liesbeth de Man– Groot Koninkrijk

RHOONSVEER IS GESTOPT.

Dick Bussing

Het vertrouwde fiets-en voetgangerspontje vanaf bezoekerscentrum Klein Profijt naar Rhoon, Oud-Beijerland en omgekeerd, is niet meer.

Het college van Oud-Beijerland meldde in 2014 aan Hoeksche Waards Landschap, dat zij de aanlegsteiger bij Klein Profijt uit bezuinigingsoogpunt wil verwijderen en verslepen naar de Oude Tol aan de westkant van de gemeente. Zij verwacht daar met een veerdienst per 1 maart van en naar Spijkenisse aan de overzijde van het Spui meer recreanten te trekken.

HWL is geschrokken van dit voornemen, temeer omdat ze van plan was om de potenties van het gebied rond het bezoekerscentrum te versterken, om meer recreanten en toeristen te kunnen trekken uit de Randstad. Het gebied is immers zeer aantrekkelijk met het terras aan de Oude Maas, het natuurgebied De Staart met runderen en konikpaarden, het buitendijkse zoetwatergetijden gebied met laarzenpad en iets verder de Goidschalxse molen en het Museum Hoeksche Waard. Hier is de poort tot het nationaal landschap, het is het startpunt voor ontdekking van natuur en landschap. De veerdienst is van grote waarde voor dit

gebied. Natuurlijk was HWL ook op de hoogte van de onregelmatige vaartijden en het (daardoor?) geringe aantal passagiers: slechts 800 per jaar. Maar daar wilde ze nu juist werk van maken, samen met de exploitant en pontbaas.

Het is HWL niet gelukt het voornemen van het college te keren. De palen, waaraan de drijvende aanlegsteiger was bevestigd, staan er gelukkig nog wel. HWL hoopt op betere tijden en een later herstel van de verbinding. Kent iemand een sponsor? In het periodieke overleg van de 5 wethouders recreatie en toerisme beriep HWL zich op gezamenlijk vastgelegde en uitgevoerde

regionale beleidsafspraken om meer recreanten te trekken en de verbinding (rand) stad – platteland te versterken. Hoeksche Waard is een eiland, omsloten door 5 rivieren, dus met veel zorg werden gedurende jaren meerdere verbindingen met voet- en fietsveren gerealiseerd. Deze werden vervolgens met veel geld gepromoot als de

VEERPUTTERSHOEK

puttershoek • zwijndrecht

rhoon • klein profijt • oud-beijerland • spijkennisse

rhoon klein profijt oud-beijerland

RHOONSVEER

Klik op één van de veren voor meer informatie!

‘Deltapontjes van de Hoeksche Waard’. Het Rhoonsveer was zo’n Deltapont. De teleurstelling bij HWL was groot, toen bleek dat dit regionale beleid even geen waarde bleek te hebben, de gemeentelijke portemonnee was belangrijker.

Inmiddels heeft het college van Oud-Beijerland HWL wel alle medewerking toegezegd bij het realiseren van de TOP bij Klein Profijt, de bewegwijzering voor recreanten vanuit het centrum en het realiseren van een natuurspeelpark. De randstedelingen, die vanuit Rhoon over water naar het gebied willen komen, zullen helaas een omweg moeten kiezen. Wij heten alle bezoekers nog steeds van harte welkom en

wensen ze een fijne zomer in de mooie Hoeksche Waard.

KLEIN PROFIJT WORDT ONDERDEEL TOP-ROUTENETWERK

Dick Bussing

In december 2014 nam SOHW het besluit om Klein Profijt de status Toeristisch Overstappunt te geven. Hoeksche Waards Landschap had eerder dat jaar 2 TOP's aangevraagd voor de beide bezoekerscentra, zodat zowel de Noordrand als de Zuidrand van de Hoeksche Waard beter kunnen worden gevonden door recreanten en toeristen, die het nationaal landschap willen ontdekken en beleven.

Felicitaties voor Klein Profijt! Voor het bezoekerscentrum betekent de toekenning, dat het wordt opgenomen in folders en websites van het gehele routenetwerk. In West-Nederland zijn ruim 40 TOP's, die frequent worden bezocht door automobilisten, die aldaar hun wandel- of fietstocht in een groene omgeving beginnen. TOP's zijn te herkennen aan een groene halm en informatieborden over de aanwezige routes. De aanwezigheid van een veilige parkeerplaats en aantrekkelijke horeca is onderdeel van de

locatie. Voor Klein Profijt is de aanwezige dienstverlening van gastvrouwen en –heren, die de recreant op weg kunnen helpen, de winkel met de routefolders en brochures en de expositie over natuur en landschap een extra service bij deze TOP. Naar verwachting zal de TOP eind 2015 of begin 2016 officieel kunnen worden geopend. Vooraf wordt nog aan plannen gewerkt om het bezoekerscentrum en de omgeving aantrekkelijker te maken. Het parkeerterrein wordt groener aangekleed, zodat het zicht op de 'grijze dozen' van de bedrijven vermindert. Het buitenterras aan de rivier de Oude Maas wordt uitgebreid, want met een zonnige zondag is er vaak geen plekje meer vrij. In de tuin en op het natuurgebied De Staart zullen meer mogelijkheden komen voor kinderen om te spelen in de natuur.

Helaas is in Numansdorp de aanvraag voor een TOP aan de Veerweg, nabij het Nationaal Landschap Centrum, niet gehonoreerd. De Dorpshaven is gekozen als een betere plek. HWL heeft aangegeven, dat ze be-

treurt dat de aanwezigheid van vele diensten die het centrum biedt aan recreanten, niet zijn meegenomen bij de afweging. Er komen ook nog TOP's bij de Overlanden bij Strijensas en de Oude Tol in Oud-Beijerland. Met deze 4 zogenaamde 'satelliet-TOP's' wordt de Hoeksche Waard weer opnieuw op de kaart gezet, om nog meer bezoekers te trekken.

WERKGROEP ZOOGDIEREN HELPT BIJ SPREEKBEURT

Carla Noordman

Vleermuizen, ze hebben de mensen altijd al bezig gehouden. Bijgeloof, angst of juist interesse vanwege de verborgen levensstijl. Is er eigenlijk een spannender onderwerp voor een spreekbeurt?

Anna van 12 uit Mijnsheerenland vond van niet en ze vroeg ons om hulp. Carla Noordman van de zoogdieren werkgroep heeft haar wat meer verteld en wat documentatie gegeven. Dat is niet zonder resultaat gebleven. Ze kreeg een NEGEN voor haar spreekbeurt.

Dit bracht de werkgroep zoogdieren van HWL weer op het idee om speciale spreekbeurt pakketten te maken.

We hebben er twee en ze zijn gratis te lenen.

Als je interesse hebt, kun je een mailtje sturen naar kantoor@hwil.nl met als titel "spreekbeurt vleermuizen" en dan neemt Carla Noordman contact met je op en is ze bereid ook jou meer informatie te geven over deze prachtige dieren.

'GEWONE' HUISMUSSEN WEER VOLOP IN OUDE WIJKEN

Arie Pieters

**In de sociale media, zoals b.v. in groepen voor vogelaars en natuurfotografen op facebook en twitter zie je de laatste jaren steeds vaker dat er weer meer waardering komt voor de 'gewone' huis-
mus. En het lijkt ook weer wat beter te gaan met de ooit overal 'zichtbare' vogeltjes.**

Dat de term 'gewoon' ook bijzonder relatief is merk je nu soms aan reacties bij berichten over buizerden in zulke groepen. Sommige mensen verontschuldigen zich bijna als zij een foto of een berichtje over deze imposante roofvogel plaatsen. Het is tenslotte maar een 'gewone' buizerd en die kom je de laatste 15, 20 jaar (gelukkig) weer regelmatig tegen, ook in de polders. Toch een beetje wonderlijk, want zouden

deze mensen zich realiseren dat in de jaren zestig en begin zeventig van de vorige eeuw die 'gewone' buizerd bijna verdwenen was uit het Nederlandse landschap? Net als veel andere roofvogels en ook de uilensoorten had de soort toen te lijden onder de DDT-problematiek. Wie in die jaren regelmatig de moeite nam om een wandeling door de polders te maken mocht zijn handen dichtknijpen als hij of zij één- of tweemaal in de lente/zomer een keer een buizerd tegenkwam. Na de jaren zeventig zette het herstel langzaam maar zeker door. En anno 2015

zijn er vermoedelijk tussen de 8000 en 10.000 broedparen in Nederland. Begin jaren zeventig waren dat er nog maar circa 2000, die merendeels in de oostelijke provincies te vinden waren. 'Gewoon' kan dus zoals gezegd erg relatief zijn.

Sfeermakers sinds 1960 !

* verf * behang * gordijnen
* zonwering * vloerbedekking

Donkersloot
W O O N D E C O R A T I E

Molendijk 38 Oud-Beijerland tel: 0186-612031
www.donkersloot-woondecoratie.nl

Oude wijken

In een dorp als 's-Gravendeel zijn nog/weer volop huismussen te zien in (vooral) de wat oudere wijken, zoals 'De Nest' en ook in de omgeving van 't Schenkeltje. Eenmaal buiten de dorpen, in buurtschappen en ook dijken met aardig wat bebouwing kom je overigens volop huismussen tegen. Daar is het alsof ze nooit zijn weggeweest.

Blijft de op het oog simpele vraag over: 'Waarom ging het aantal jaren steeds minder met het bekendste vogeltje van Nederland?' Het lijkt er toch sterk op dat het antwoord relatief simpel is te geven. Als er in een dorp blijkbaar al zoveel verschillen in aantallen zijn, dan kan een kijkje in de diverse wijken geen kwaad. Het eerste dat opvalt in een wijk als 'De Nest'/Bevershoek is dat er nog behoorlijk wat huizen van 50 jaar en ouder zijn, vaak 'vergezeld' van ook

oude schuren. Maar ook valt op dat de tuinen soms nog 'klassiek' jaren zestig, zeventig ogen, d.w.z. met flink wat heggen als scheiding, of zelf bij een enkele tuin deels rond de tuin. De in jongere wijken oprukkende 'stenen tuinen' zijn nog niet rijk vertegenwoordigd. In achtertuinen staan ook vaak nog struiken, of kleine boompjes. Het verschil met vooral de wijken gebouwd in de jaren negentig en de laatste tien, vijftien jaar is duidelijk. De nieuwbouwhuizen geven minder nestgelegenheid en de tuinen zijn soms niet bepaald ideaal voor vogels, dus ook niet voor mussen. Weinig voedsel, weinig beschutting tegen rovers. Eigenlijk niet zo vreemd dat huismussen zich daar niet thuis voelen.

Foto: Arie Pieters

SYMPOSIUM DELTAWATER

*Werkgroep milieu
Foto's Jan Prince*

Vrijdag de dertiende is geen ongeluksdag, althans niet voor het symposium 'Deltawater', dat op die dag door HWL, Wereld Natuur Fonds en Bureau Stroming werd georganiseerd in het NLC.

De zaal was vol. Provincie- en waterschapbestuurders, kandidaten voor de komende verkiezingen, regionale bestuurders lieten merken dat de belangen van zoet water, ecologie en veiligheid brede aandacht verdienen. Belanghebbende en belangstellende vertegenwoordigers van veel organisaties hadden zich gemeld. In de inleidingen,

verzorgd door Martijn Verweijen (HWL), Kees Sloff (Deltares) en Wim Braakhekke (Bureau Stroming), werden verleden, heden en toekomst duidelijk neergezet. Onder de vriendelijk ogende, maar toch strakke leiding van voorzitter Victor DeConinck en zijn tafelheer Joost Schrijnen konden de aanwezigen hun mening en oordeel kwijt. De voorzitter kon afsluiten met een eensgezind onderschreven conclusie, die zich als volgt laat omschrijven:

De gedeeltelijke opening van de Haringvliet-sluizen in 2018 is veilig en leidt niet tot verzilting, als de waterinlaat van zoet water van Gouda verplaatst wordt richting Utrecht. Het brede Haringvliet wordt daarmee de afvoer van zoet rivierwater naar zee. Spui en Dordtse Kil hebben die functie dan niet meer en de Bernisse wordt afdoende

Waardzegger

afgeschermd tegen oprukkend zout water. Winst zal er ook zijn door afnemende bodem erosie in Spui en Dordtse Kil.

Een succesvol symposium dus, waaraan een niet te onderschatten bijdrage is geleverd door onze barvrijwilligers, die hun hand voor circa 90 gasten niet omdraaien. Informatie: Henk Malta, milieu@hwl.nl)

Op zondag komt Marko, onze donderdagse “barman” (Klein Profijt) vaak lunchen. Op zijn vraag: “Pa ben je al met je boekje klaar? Antwoordde ik dat er nog een foto met lammetjes bij de fotoclub vandaan moest komen om te plaatsen in het lentenummer.

De maandag erop kreeg ik bijgaande foto via de Whats-app toegestuurd door zijn collega Arjan Duijhuizen gemaakt op de kinderboerderij in Oud-Beijerland. Je zou zo willen gaan kijken of het al gegroeid is.

WAARDERINGSPENNING VOOR VINCENT KOENHEIN.

Burgemeester J.J. Luteijn reikte gisteren de Waarderingspenning Cromstrijen uit aan 5 vrijwilligers, waaronder de HWL-er Vincent Koenhein.

Zijn vrijwillige bijdragen aan de samenleving vielen op, omdat hij langdurig veel verschillende werkzaamheden verricht voor behoud en ontwikkeling van natuur en landschap in de Hoeksche

Waard. Cromstrijen wilde dat waarderen door hem een penning, speld, oorkonde en bloemen te overhandigen tijdens de nieuwjaarsreceptie op het gemeentehuis. Vincent werd voorgedragen door het bestuur van Hoekschewaards Landschap, vanwege zijn tomeloze inzet voor het stimuleren van natuurbeleving bij basisschoolkin-

Vincent Koenhein ontvangt de penning van burgemeester Luteijn

deren in het Nationaal Landschap Centrum (jeugdeducatie), zijn bijdragen aan het wilgenknoten, de organisatie van de jaarlijkse Oeverloop rond de Hoeksche Waard, het 40-jarig HWL-Jubileumjaar en als coördinator van de wekelijkse rubriek over natuur en landschap in Weekblad Kompas.

Vincent was zeer verrast met de uitnodiging

van de burgemeester om naar het gemeentehuis te komen. "Wel veel ophef hoor, voor werk wat toch heel gewoon is. Natuurlijk is het belangrijk, maar ik vind het ook leuk om te doen".

HWL bestuurders Dick Bussing en Hugo-Jan Dulfer feliciteren Vincent

Excursies en lezingen

Datum	Tijd	Thema / waar	Verzamelpunt
14 maart (zaterdag)	14.00 - 16.00	Vrijwilligersdag	Parkeerplaats Hofweg Kreekkade naast het museum te Heinenoord
21 maart (zaterdag)	14.00 - 16.00	Lentewandeling met o.a. bezoek aan kaasmakerij en lammetjes	Kerkplein Westmaas
6 april (maandag 2e Paasdag)	14.00 - 17.00	Paaswandeling nabij Klein Profijt met afsluitend eieren zoeken (kinderen tot 8 jaar oud)	NBC Klein Profijt Zalmpad 11 3261 MD Oud-Beijerland
12 april (zondag)	10.00 - 14.00	Rondrit langs de vogelkijkpunten in de HW	Parkeerplaats Dingenis Sanderse- plein te Strijen
21 april (dinsdag)	20.00	Ledenvergade- ring	NBC Klein Profijt
2 mei (zaterdag)	14.00 - 16.00	Weidevogels in de polder Groot Ko- ninkrijk	Parkeerterrein Mijl- en Nieuwlandse Bos. Vanuit Puttershoek via de Molendijk, linksaf ter hoogte van Molendijk 67 3295 LD 's- Gravendeel
3 mei (zondag)	14.00	Lezing Molens in de Hoeksche Waard	NLC Numansdorp.
14 mei (donderdag)	05.00	Dauwtrappen op Hemelvaartsdag	Einde Boonsweg Heinenoord aanmelden via excursies@hwl.nl kosten HWL leden € 7,50 niet leden € 12,50

14 mei (donderdag)	10.00 - 16.00	Op de boerderij, in en om de sloot	Kickershoek Maasweg 3 3271 LH Mijnsheerenland
6 juni (zaterdag)	14.00 - 16.00	Cultuurhistorische wandeling door Mijnsheerenland met bezoek aan	Etos aan de Wilhelminastraat
21 juni (zondag)	19.30 - 22.00	Zomeravondwandeling in Ambachtsheerlijkheid	Verzamelpunt eind Schuringsehavenkade OZ kruising Lange Boomweg bij silo
? Juli (?dag)	? - ?	Excursie over en langs de Hoeksche Randen	Datum, tijd en plaats worden z.s.m. bekend gemaakt.
25 juli (zaterdag)	13.00 - 15.00	Vlinders en Libellen spotten in Trekdambos	Trekdamweg

Kijk voor meer en de meest recente informatie op www.hwl.nl

Kosten standaardexcursie: € 2 leden, € 3 niet-leden, € 1 kinderen t/m 12 jaar

Kosten speciale excursie: leden € 4,- niet-leden € 6,- en kinderen t/m 12 jaar € 2,-

PRIKBORD

Er zijn dit kwartaal geen mededelingen voor het prikbord.
De redactie is wel nieuwsgierig of er een wandelmaatje gevonden is!

Waardzegger

Leen de Man: Smeerwortel

El van Rookhuizen: Echte koekoeksbloem

Fotoproducten

Print uw mooiste momenten direct op kunstglas, kunststof, metaal of hout. De fotoproducten zijn ook buiten geschikt. Zo kunnen uw foto's binnen aan de wand maar bijvoorbeeld ook in uw tuin schitteren.

Veel toepassingen met kunststof

Duurzame en krasvaste printproducten! Producten: labels, certificaten, menukaarten, placemats, posters, point-of-sale, banners, displays, lichtboxen, wanddecoratie, bewegwijzering, enz.

Zelfhechtende materialen

Quadraat print direct op zelfklevend vinyl met UV inkt waardoor de stickers voor binnen en buiten geschikt zijn. Ook zijn zelfhechtende materialen zonder lijm mogelijk, zoals Yupo Tako (zuignapjes principe), statisch papier en magneetfolie.

Direct printen op hout

Elk detail van het hout blijft zichtbaar! Producten: foto op hout, kaarten, winkelinrichting, kastwanden, kastdeuren, balies, tafelbladen, dienbladen, krukjes, wanddecoratie, enz.

Veelzijdig met UV printen

- Uitstekende afdrukkwaliteit
- Onbeperkt aantal materialen
- Tot 4 cm dik
- Harde & flexibele materialen
- Geschikt voor binnen en buiten
- Kleurecht door UV bestendigheid
- Vrije vormen mogelijk
- Witte inkt voor speciale effecten
- Voordeliger door direct printen op het materiaal

Hergebruik van meubelen is ook van deze tijd. Als de basis nog goed is, waarom zou u dan nieuw kopen?

Wij stofferen, restaureren alle soorten zitmeubelen en hebben diverse soorten meubelstoffen en verschillende soorten leer op voorraad. Vrijblijvend prijsopgave en altijd 3 jaar garantie.

Ophalen en terugbezorgen van uw meubelen doen wij met plezier en....

GRATIS in Zuid-Holland-Zuid

Om zelf te stofferen bestelt u de meubelstoffen via onze site

www.doehetzelfvoordeel.nl

Kom langs op de Oostdijk 187 in Oud-Beijerland of neem contact op via

www.dominikq.nl tel: 0186-621 430

Ruimte voor adressticker
Niet over de advertenties!

ecodesign
& RecycleART
RUBBISH DESIGN
ILLY LAMP
TasArt bags & more...
OERHOUT
VOGELHUISJES
CRADLE TO CRADLE

zonneladers
WakaWaka
power & light in one
LuminAID
Luci LED
camping
& outdoor

Gezond Schoon met
L'Arbre Vert
& ECOVER
ECOLABEL
schoonmaakproducten
wasmiddel
eco shampoo
& conditioner

Ecomondo is het meest complete online verkooppunt van ecologische verzorgings- was- en schoonmaak- producten van het grootste ecomerk in Frankrijk: l'Arbre Vert

De webwinkel met eco, bio, fair trade en duurzame producten

eco
mondo
voor een mooiere wereld

dopper.

Zelf uw bestelling afhalen in 's-Gravendeel is mogelijk | Tel. 010 - 466 69 52

www.ecomondo.nl